

Dosarul nr. 2ra-555/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț sediul central (jud. E. Pșenița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, A. Toderaș)

ÎNCHEIERE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Pavel Gudumac

în cauza civilă la cererea de chemare de chemare în judecată a lui Pavel Gudumac împotriva lui Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Pavel Gudumac și menținută hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Edineț sediul central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 20 noiembrie 2019, Pavel Gudumac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 17 ianuarie 2017, a împrumutat părților Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan suma de 1 000 de euro cu dobânda de 10 % lunar.

La 5 februarie 2017, a împrumutat părților suma de 500 de dolari SUA cu 10 % dobândă lunară.

La 5 martie 2017, a împrumutat părților suma de 500 de dolari SUA cu 10 % dobândă lunară.

A menționat reclamantul că o parte din datorie a fost întoarsă și anume la 5 martie 2017 – 2 400 de lei, la 5 iulie 2017 – 1 900 de lei, la 5 septembrie 2017 – 3 000 de lei și la 5 mai 2018 – 700 de dolari SUA.

Din împrumutul de 1 000 de euro, părții i-au restituit la 17 februarie 2017 – 100 de euro, la 17 mai 2017 – 200 de euro și la 22 decembrie 2018 – 950 de euro, în total 1 250 de euro.

Datoria pe care trebuiau să-i întoarcă pârâții constituie, din împrumutul de 1 000 de euro cu 10 % lunar, 34 luni, a câte 100 de euro lunar ($34 \times 100 = 3\,400 + 1\,000$ de euro) = 4 400 de euro.

Din această sumă scade suma 1 250 de euro, care i-a fost întoarsă și rămâne suma de 3 150 de euro.

Din împrumutul din 5 februarie 2017 în mărime de 500 de dolari SUA cu dobândă de 10 % până la data de 20 noiembrie 2019, constituie 33 luni, câte 50 de dolari SUA este egal cu 1 650 de dolari SUA + 500 de dolari SUA = 2 150 de dolari SUA, dintre care i-au fost întorși 7 300 de lei (416 de dolari SUA) și 700 de dolari SUA și a rămas o datorie de 1 116 de dolari SUA.

Prin recipisa din 5 martie 2017 de 500 de dolari SUA cu dobândă de 10 % lunar, pentru 33 luni, constituie datoria 1 650 de dolari SUA + împrumutul 500 de dolari SUA și în total 2 150 de dolari SUA.

Suma nerambursată de pârâți este de 3 150 de euro și 1 116 de dolari SUA + 2 150 de dolari SUA = 3 266 de dolari SUA.

Conform datelor BNM de pe pagina web, la 19 noiembrie 2019, cursul unui dolar este de 17,542 de lei, iar cursul unui euro este de 19,4006 de lei.

Astfel, a precizat că, în valută națională, pârâții sunt datori să-i întoarcă 3 266 de dolari SUA (57 285 de lei) și 3 150 de euro (61 110 de lei).

A relatat că s-a adresat pârâților de nenumărate ori ca să-i restituie datoria benevol, dar aceștea amână restituirea datoriei de la o zi la alta, spunând că vor agonisi bani și îi vor întoarce.

La 8 august 2018 și 28 august 2019 a înaintat cereri în scris pârâților pentru a-i fi întoarsă datoria, dar care au rămas fără răspuns.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 867, 871, 774, 775, 858, 901 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan a sumei de 3 266 de dolari SUA (57 285 de lei) și 3 150 de euro (61 110 de lei) și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătorei Edineț sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan, în mod solidar, în beneficiul lui Pavel Gudumac datoria în mărime de 50 de euro și 200 de dolari SUA sau echivalentul lor bănesc în valută națională calculat la momentul achitării și cheltuielile judiciare legate de achitarea taxei de stat, proporțional pretențiilor admise, în mărime de 150 de lei.

Cerințele lui Pavel Gudumac împotriva lui Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan privind încasarea datoriei estimate la 3 100 de euro și 3 216 de dolari SUA, au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Pavel Gudumac și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că, deși recipisele în original prezentate de apelantul/reclamant Pavel Gudumac în confirmarea încheierii contractelor de împrumut cu Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan nu întrunesc forma convenției prin faptul lipsei semnăturilor a

persoanelor implicate în pretinsul raport juridic, recipisele menționate nu au fost contestate de către pârâți/intimați.

Pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan și-au expus acordul să mai restituie lui Pavel Gudumac suma de 50 de euro ce ar rezulta din clauzele împrumutului acordat la 17 ianuarie 2017 și suma de 200 de dolari SUA ce ar rezulta din clauzele împrumuturilor acordate la 5 februarie 2017 și 5 martie 2017.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul apelantului precum că prima instanță eronat a aplicat la speță prevederile art. 869 Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), or în cadrul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel Pavel Gudumac și reprezentantul său, avocatul Victor Marcu nu au concretizat ce fel de dobândă solicită, dobândă contractuală sau dobândă de întârziere.

Ținând cont de faptul că în cadrul examinării cauzei în prima instanță apelantul/reclamant Pavel Gudumac a recunoscut că intimații/pârâți Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan au restituit 1 250 de euro și 1 100 de dolari SUA, iar intimații/pârâții și-au expus acordul să mai restituie lui Pavel Gudumac suma de 50 de euro ce ar rezulta din clauzele împrumutului acordat la 17 ianuarie 2017 și suma de 200 de dolari SUA ce ar rezulta din clauzele împrumuturilor acordate la 5 februarie 2017 și 5 martie 2017, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii, încasând de la Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan, în mod solidar, în beneficiul lui Pavel Gudumac datoria în mărime de 50 de euro și 200 de dolari SUA, deși în urma calculelor efectuate intimații/pârâți mai datorează apelantului/reclamant doar suma de 3,05 de dolari SUA, ce rezultă din împrumuturile acordate la 5 februarie 2017 și 5 martie 2017.

La 14 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Pavel Gudumac a declarat recurs împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, modificarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, și admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au trecut cu vederea faptul că tranzacția a fost încheiată între persoane fizice și nu este nicio încălcare a legislației, deoarece așa au dorit intimații să fie condițiile, căci lor le convenea aceasta.

La fel, cauza a fost examinată vădit neobiectiv, or intimații au recunoscut condițiile împrumutului și nu au solicitat ca să fie luată în considerație rata dobânzii stabilită de BNM.

Instanțele de judecată și-au depășit atribuțiile luând o hotărâre subiectivă fără ca să fie solicitată de intimați.

A remarcat că cele 10 % dobândă a fost inițiativa anume a intimaților, care aveau nevoie stringent de bani, înțelegerea fiind credibilă din ambele părți.

Totodată, a considerat că prima instanță și instanța de apel au ignorat prevederile art. 585 și 871 Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019).

Astfel, dacă în recipise nu ar fi fost indicată dobânda de 10 %, atunci instanța avea dreptul să aplice prevederile art. 869 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019).

La 2 martie 2021, în adresa lui Alexandru Lupașcu și Anatolie Bogdan a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Pavel Gudumac, cu înștiințarea despre

necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 127).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 14 ianuarie 2021 împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Pavel Gudumac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pavel Gudumac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de

recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Pavel Gudumac urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Pavel Gudumac.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic